

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122200862
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8122200862.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jany Jančíkovej v sporovej veci žalobcu: A. B. C., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX D. E. XXX, zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát, 089 01 Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, IČO: 31954448, proti žalovanému: UniCredit Leasing Slovakia, a.s., Šancová 1/A, 814 99 Bratislava, IČO: 35 730 978, zastúpenému: Mgr. Urban Wolf, advokát, 811 02 Bratislava, Tallerova 4, IČO: 42364485, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp/7/2022-107 z 20.5.2022, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem výroku o vylúčení veci na samostatné konanie.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd určil, že úver z kúpnej/leasingovej zmluvy č. 5190 7577, zo dňa 17.7.2008 je bezúročný a bez poplatkov. Určil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v rozsahu 100 %. Žalobu o určenie neprijateľných zmluvných podmienok vylúčil na samostatné konanie.

Vychádzal zo zistenia, že dňa 17.7.2008 bola uzavretá formulárová kúpna/leasingová zmluva č. XXXX-XXXX medzi žalovaným ako prenajímateľom a žalobcom ako nájomcom, jej predmetom bola kúpa/nájom konkrétneho motorového vozidla za predbežnú kúpnu cenu 395.800,- Sk (13.138,15 eur) s financovanou hodnotou 356.220,- Sk (11.824,34 eur). Dohodnutých bolo 60 leasingových splátok vo výške 1,8811 % z kúpnej ceny. Vyčíslené boli celkové náklady vo výške 450.330,- Sk (14.948,22 eur). V zmluve je uvedená tiež ročná úroková sadzba 9,73 %, RPMN 10,13 % a priemerná RPMN 12,5 %. Záverečná časť zmluvy sa týka poistenia, v nej sa konštatuje, že poistenie je dohodnuté pri podpise zmluvy, nasledujú jednotlivé kolónky na rôzne druhy poistenia (bez možnosti poistenie odmietnuť), pričom krížikom je označené havarijne poistenie a povinné zmluvné poistenie. Na konci zmluvy sa uvádza, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú OP žalovaného pre finančný leasing motorových vozidiel.

Dňa 17.7.2008 účastníci podpísali aj dodatok č. 1 k OP prenajímateľa pre finančný leasing motorových vozidiel pre spotrebiteľov, v ňom v bode 5 písm. c) sa uvádza, že akékoľvek reklamácie predmetu lízingu je možné uplatňovať na adrese dodávateľa uvedenej v záhlaví leasingovej zmluvy a akékoľvek reklamácie alebo sťažnosť je leasingový nájomca oprávnený uplatňovať v mieste sídla leasingového prenajímateľa v Bratislave, Plynárska 7/A.

Je zrejmé, že spomínané OP vrátane dodatku č. 1 žalobca prevzal spolu so zmluvou, pretože aj tieto listiny sú ním podpísané dňa 17.7.2008 a obe predložil ako prílohy k svojej žalobe.

Žalovaný predložil formulár o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré podpísal žalobca 17.7.2008, v ktorých pod písm. f) je uvedené pri kolónke požadované ručenie alebo poistenie - povinné zmluvné poistenie a havarijné poistenie. Doložený bol aj splátkový kalendár k predmetnej leasingovej zmluve, ten však nie je podpísaný žalobcom. Obsahuje rozpis 60 splátok - poslednej 5.7.2013 po 7.445,55 Sk a ich členenie na istinu a úrok a navyše je pri každej splátke uvedené aj havarijné poistné mesačne 858,- Sk a poistné z povinného zmluvného poistenia 319,01 Sk, takže celkovo mesačne mal žalobca uhrádzať 8.623,- Sk. Žalovaný pripojil tiež údaje použité pre výpočet RPMN, a to mesačnú splátku 7.445,55 Sk, finančnú hodnotu 356.220,- Sk, 60 splátok, ročnú úrokovú sadzbu 9,73 % a v tomto rozpise je uvedená aj suma 1.190,- Sk, ako predajná cena s DPH a suma 2.380,- Sk ako paušálna náhrada nákladov za spracovanie zmluvy (č.l. 61).

Z listu žalovaného zo dňa 5.8.2013 vyplýva, že boli splnené všetky záväzky z leasingovej zmluvy voči žalovanému, a preto leasingovému nájomcovi (nepochybne žalobcovi) vnikol nárok na odkúpenie predmetu leasingu na základe zmluvy XXXXXXXX.

Žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd považoval za procesne prípustnú. Jedná sa totiž o žalobu v zmysle § 137 písm. d) CSP, podľa ktorej sa rozhoduje o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Osobitným právnym predpisom umožňujúcim podanie tejto žaloby je § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. Podľa citovaného ustanovenia spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. Súd pritom považuje za logické, že možnosť podania žaloby o bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru sa nevzťahuje len na spotrebiteľské úvery, ktoré boli poskytnuté počas účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z., ale aj na tie, ktoré vznikli za predchádzajúceho právneho predpisu, teda zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Citované zákonné ustanovenie totiž súd nepovažuje za hmotnoprávne ustanovenie, ale ustanovenie, ktoré má procesný charakter a teda sa aplikuje aj na skôr založené právne vzťahy. V § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. sa totiž neuvádza, že možnosť podania spomínanej žaloby sa vzťahuje len na spotrebiteľské úvery poskytnuté za účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z., a takáto úprava nie je daná ani v príslušnom prechodnom ustanovení. Súd teda dospel k záveru, že aj pri spotrebiteľských úveroch, ktoré boli poskytnuté za predchádzajúceho právneho predpisu, t.j. zákona č. 258/2001 Z.z. má spotrebiteľ oprávnenie podať žalobu o bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru s poukazom na § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., a to znamená, že ide o žalobu podľa § 137 písm. d) CSP, pri ktorej sa nevyžaduje preukázanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ako je to pri § 137 písm. c) CSP, a preto argumentáciu žalovaného v tomto smere súd považuje za nesprávnu.

Následne súd podrobil súdnemu prieskumu zmluvu uzavretú medzi stranami, ktorej obsahom bolo aj poskytnutie spotrebiteľského úveru. Pre súd je v tomto smere relevantná len tá časť zmluvy, ktorá sa týka spotrebiteľského úveru, pričom túto časť zmluvy súd posudzoval podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. v danom prípade v znení účinnom od 2.4.2008 do 31.7.2008.

Žalovanému možno dať za pravdu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemusí byť uzavretá len v jednom dokumente, a teda jej súčasťou môžu byť aj ďalšie listiny. To však platí za predpokladu, že v samotnej zmluve o spotrebiteľskom úvere bude jasný odkaz na konkrétne ustanovenia OP, aby spotrebiteľ mohol presne zistiť, kde sa nachádza každá z povinných informácií, ktoré neboli uvedené priamo v úverovej zmluve. Tento záver vyplýva z rozsudku Súdného dvora EÚ vo veci C-42/15, na ktorý poukázal sám žalovaný.

V tomto prípade však v predmetnej zmluve chýba adresa predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti a hoci súčasťou zmluvy sú aj OP žalovaného, podľa súdu pri obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak táto nie je uvedená v zmluve, musí byť v nej odkaz na konkrétne ustanovenie OP, v tomto prípade na dodatok č. 1 k OP bod 5 písm. c), čo však splnené nebolo. Je to logické aj preto, že OP sú často písané (napokon aj v tomto prípade) drobným písmom, neprehľadne a vo veľkom objeme, a preto nemožno požadovať od spotrebiteľa, aby sám vyhľadával v takýchto listinách každú povinnú náležitosť zmluvy.

Za opodstatnené súd prvej inštancie považoval aj tvrdenie žalobcu o absencii ďalších povinných náležitostí zmluvy a to konečnej splatnosti úveru a tiež výšky a splatnosti mesačnej splátky. Žalovaný sa bránil tým, že tieto náležitosti boli uvedené v splátkovom kalendári (čo je pravda), ale splátkový kalendár nemožno považovať za súčasť zmluvy. V zmluve nie je o ňom ani zmienka, aby mal byť jej súčasťou. Navyše musel by byť podpísaný aj žalobcom, čo splnené nebolo. Žalovaný nepreukázal, že by splátkový kalendár odovzdal žalovanému a kedy, súdu ho predložil len sám žalovaný, ktorý nevedel vysvetliť prečo nebol podpísaný žalobcom, keď už spomínané OP a ich dodatok podpísal aj žalobca. Preto nie je možné vylúčiť, že bol zhotovený až po uzavretí predmetnej zmluvy, teda bez zmluvného konsenzu oboch účastníkov zmluvy, dôkazné bremeno na preukázanie opaku bolo na žalovanom, ten však toto dôkazné bremeno neuniesol.

Ohľadom nároku na určenie neprijateľných zmluvných podmienok bude potrebné vykonať ešte ďalšie dokazovanie výsluchom žalobcu a preukázaním tvrdenia žalovaného o nepoužívaní žalovaných zmluvných podmienok v zmluvách a OP, preto súd žalobu v tejto časti vylúčil na samostatné konanie s poukazom na § 212 ods. 2 CSP.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný s výnimkou výroku o vylúčení veci na samostatné konanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. e) CSP, t.j. že súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho rozhodnutia veci.

Poukázal na to, že súd nevzal do úvahy fakt, že súčasne s kúpnu/leasingovou zmluvou, teda v rovnaký deň 17.7.2008 bol žalovaným a žalobcom vzájomne podpísaný dokument s názvom Obchodné podmienky prenajímateľa pre finančný leasing motorových vozidiel pre spotrebiteľov (verzia – 2008/01/fix/UCL/FL/SKK/N), ktoré uvádzajú, že ich obsah tvorí neoddeliteľnú súčasť každej leasingovej zmluvy. V leasingovej zmluve je uvedený výslovný odkaz na konkrétnu verziu obchodných podmienok, ktoré sa vzťahu k tejto kúpnej/leasingovej zmluve.

Súd nevzal do úvahy skutočnosť, že súčasne s dokumentom kúpna/leasingová zmluva a obchodnými podmienkami bol medzi žalobcom a žalovaným 17.7.2008 uzavretý aj dokument s názvom Dodatok č. 1 k Obchodným podmienkam prenajímateľa pre finančný leasing motorových vozidiel pre spotrebiteľov (verzia – 2008/01/fix/UCL/FL/SKK/N), ktorý obdobne ako v prípadne obchodných podmienok uvádza, že tento dodatok dopĺňa úpravu obsiahnutú v obchodných podmienkach a tvorí neoddeliteľnú súčasť každej leasingovej zmluvy.

Kúpna/Leasingová zmluva nemôže vzhľadom na obmedzený rozsah obsahovať všetky zákonom a inými predpismi požadované náležitosti, keďže by sa doňho jednoducho nevošli a tento dokument by zneprehľadnili. Preto ďalšie náležitosti požadované právnymi predpismi boli odčlenené do ďalších dokumentov, ktoré sú však neoddeliteľnou súčasťou kúpnej/leasingovej zmluvy. Žalovaný nemal úmysel niektoré ustanovenia zmluvy zvýrazniť alebo dať do úzadia, aj keď by boli eventuálne napísané malým písmom.

Treba dať do pozornosti tvrdenie súdu, že v časti zmluvy – kúpna/leasingová zmluva sa údajne nenachádza ani zmienka o splátkovom kalendári, v ktorom sa nachádzajú ďalšie náležitosti zmluvy, a to konečná splatnosť úveru a tiež výška splatnosti mesačnej splátky. Toto tvrdenie nie je pravdivé. Informácia o tom, že splátkový kalendár je súčasťou dokumentu kúpna/leasingová zmluva, je výslovne uvedená na konci odseku – Základné údaje o kúpe/leasingu, kde je uvedené, že dohoda o platbách nájomného (splátkový kalendár) je súčasťou leasingovej zmluvy.

Žalovaný na pojednávaní 20.5.2022 poukázal na to, že bez toho, aby splátkový kalendár nebol žalobcovi doručený, by žalobca nemohol uhrádzať leasingové splátky v takej výške, termínoch a pod takým variabilným symbolom ako to robil, ak by nemal splátkový kalendár k dispozícii, keďže tieto informácie sú uvedené iba v splátkovom kalendári tvoriacom súčasť zmluvy, ako na to poukazuje žalovaný. Žalobca splátky uhrádzal v zmysle splátkového kalendára a musel ho mať teda k dispozícii v čase uzavretia zmluvy.

Takéto formalistické chápanie zmluvy a jej súčastí viedlo súd k nesprávnemu právnemu posúdeniu a rozhodnutiu vo veci.

Treba poukázať na špecifický produkt žalovaného, ktorý vychádza zo samotnej podstaty jeho podnikania ako leasingovej spoločnosti, a to na produkt finančný leasing. Leasingová zmluva ako inominálny kontrakt, ktorý v čase uzavretia zmluvy nebol v slovenskom právnom poriadku, s výnimkou jednoduchého ustanovenia Zákona o dani z príjmu a Zákona o bankách nijako bližšie definovaný, pričom finančný leasing doteraz nie je v slovenskom právnom poriadku riadne upravený, používa pri svojom definovaní špecifické pojmy, akými sú pojem financovaná hodnota, časť kúpnej ceny predmetu financovania, ktorá je hradená leasingovou spoločnosťou, teda žalovaným. Pod týmto pojmom, financovaná hodnota, sa v čase uzavretia zmluvy rozumel práve ekvivalent výšky poskytnutého úveru, ako uvádzal zákon v roku 2008. Uvádzať však v leasingovej zmluve, ktorej podmienky neboli právnymi predpismi upravené, pojem výška spotrebiteľského úveru iba z dôvodu, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, namiesto praxou zaužívaného pojmu financovaná hodnota, žalovaný nepovažoval v tom čase za nevyhnutné. Túto prax potvrdzuje skutočnosť, že nový Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. uvádza pojem finančný leasing, čím potvrdil, že aj tento špecifický právnym vzťah spadá pod pôsobnosť Zákona o spotrebiteľských úveroch, pokiaľ je jeho účastníkom spotrebiteľ.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

V následnom vyjadrení (§ 374 ods. 3 CSP) zotrval žalovaný na svojich doterajších stanoviskách.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

So zreteľom na obsah odvolania žalovaného, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovievané, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku o vylúčení veci (určenie neprijateľných zmluvných podmienok), ktorý

odvolaním žalovaného napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania a nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 2.4.2008 do 31.7.2008 tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 2 písm. c) citovaného zákona celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom rozumejú všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru s výnimkou (okrem iných) poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru (bod 5).

Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona ročnou percentuálnou mierou nákladov sa rozumie sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2, veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, práva spotrebiteľa podľa § 7, spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že sporové strany uzavreli 17.7.2008 formulárovú zmluvu – kúpna/leasingová zmluva č. XXXX-XXXX, v ktorej žalovaný vystupoval ako prenajímateľ a žalobca ako nájomca, pričom predmetom zmluvy bola kúpa/nájom motorového vozidla za predbežnú kúpnu cenu 395.800,- Sk (13.138,15 eur) s financovanou hodnotou 356.220,- Sk (11.824,34 eur) so splácaním v 60 leasingových splátkach a so stanovením ďalších podmienok tak, ako to správne zistil osud prvej inštancie.

Za daných okolností nie je pochybnosť o tom, že predmetná kúpna/leasingová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, v ktorej žalobca vystupoval ako spotrebiteľ a žalovaný ako dodávateľ tovarov a služieb (podnikateľ). Preto je aplikácia zákona č. 129/2010 Z.z. v platnom znení v čase uzavretia (teda v znení účinnom od 2.4.2008 do 31.7.2008) plne namieste.

Za týchto okolností je potrebné skúmať, či táto zmluva spĺňa podmienky stanovené pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, ako sú definované v § 1 a nasl. zákona č. 258/2001 Z.z. a najmä v § 4 ods. 2 citovaného zákona v spojení s § 4 ods. 3 citovaného zákona.

Ustanovenie § 4 ods. 2 citovaného zákona stanovuje konkrétne náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere (vrátane zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania) obsahovať a § 4 ods. 3 citovaného zákona zakotvuje sankciu spočívajúcu v tom, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Účinnosť tejto sankcie aj podľa názoru odvolacieho súdu nastala aj v prejednávanej veci tak, ako to správne zistil súd prvej inštancie.

Treba súhlasiť so zisteniami súdu prvej inštancie spočívajúcimi v tom, že v predmetnej zmluve chýba adresa predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažností, a taktiež chýba uvedenie konečnej splatnosti úveru, ako aj výšky a splatnosti mesačnej splátky (§ 4 ods. 2 písm. d), g), i) citovaného zákona).

Pokiaľ ide o tzv. splátkový kalendár, treba súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, že v tomto smere žalovaný neunesol dôkazné bremeno a nepredložil jednoznačný dôkaz o tom, že splátkový kalendár žalobcovi odovzdal a v tomto ohľade zostala argumentácia žalovaného len v polohe tvrdenia, pričom nestačí len konštatovanie toho, že pokiaľ žalobca platil splátky, musel dostať aj splátkový kalendár, pretože to je len formulácia domnienok zo strany žalovaného.

Nepochybne bola však preukázaná absencia adresy predávajúceho na uplatnenie reklamácie a sťažnosti, a taktiež aj absencia konečnej splatnosti úveru ako obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých absencia má (v zmysle vyššie uvedeného) za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru, ako to správne zistil súd prvej inštancie.

V tomto smere nemožno akceptovať odvoláciu argumentáciu žalovaného spočívajúcu v tom, že nie je možné do kúpnej/leasingovej zmluvy uviesť všetky náležitosti požadované zákonom so zreteľom na eventuálnu neprehľadnosť takéhoto dokumentu a postačí pokiaľ sú tieto náležitosti uvedené v obchodných podmienkach, ktoré sú súčasťou kúpnej/leasingovej zmluvy za situácie, že uvádzanie všetkých náležitostí, ktoré takáto zmluva by mala mať podľa právnych predpisov, by spôsobilo neprehľadnosť tejto zmluvy.

Totíž pokiaľ zákon stanovuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (vrátane zmluvy, ktorá je predmetom tohto konania), tieto náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 citovaného zákona majú byť aj podľa vysloveného znenia zákona súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nemožno ich zakotviť len do súvisiacich dokladov (obchodné podmienky), aj keď tieto sú formálne súčasťou spotrebiteľskej zmluvy. Nie je totiž vôbec preukázané, že žalobca ako spotrebiteľ bol s týmito obchodnými podmienkami oboznámený a nie je namieste so zreteľom na ochranu spotrebiteľa požadovať od spotrebiteľa, aby sa dôsledne vyznal v rozsiahlych súvisiacich materiáloch – obchodných podmienkach, nakoľko ide o laika. V skutočnosti by malo byť povinnosťou žalovaného – dodávateľa služby, aby všetky náležitosti, ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere má mať, tieto náležite do zmluvy aj uviedol a pri podpise zmluvy ich so spotrebiteľom prejednal.

Okrem týchto úvah však treba poukázať na judikatúru Ústavného súdu ČR sp.zn. I.ÚS 3512/11, z ktorého vyplýva, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ učiní, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takému konaniu nie je možné priznať právnu ochranu.

Z pohľadu tohto rozhodnutia Ústavného súdu ČR nemožno akceptovať odvoláciu argumentáciu žalovaného spočívajúcu v tom, že určité zmluvné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedené v § 4 ods. 2 ZoSÚ môžu byť uvedené v obchodných podmienkach, pričom postačí, ak základná zmluva obsahuje odkaz na tieto obchodné podmienky.

Za týchto okolností nespĺňa predmetná kúpna/leasingová zmluva uzavretá medzi sporovými stranami náležitosti riadnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v miere, ako to zistil súd prvej inštancie so zreteľom na absenciu vyššie uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo má za následok jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť.

Správne preto postupoval súd prvej inštancie pokiaľ žalobe v tomto smere vyhovel a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok, v rámci rozsahu prieskumnej právomoci, ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustne proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).